Shoppe jetzt mit -20%

RESERVED

Zeit zum Shoppen. Vervollständige Deine Looks zu tollen Preisen.

13.1k UDOSTĘPNIEŃ

Przecinek – gdzie go stawiamy?

Jak myślicie, co by się stało, gdyby z naszego języka zniknęły znaki interpunkcyjne, np. przecinki? Zapanowałoby to, co według starożytnych Greków było na początku – chaos. Gdy w tekście brakuje przecinka, komunikat staje się niejednoznaczny albo niezrozumiały. Przecinki zmieniają znaczenie naszych wypowiedzi. Zasady interpunkcji w języku polskim są dosyć logiczne, jednak nikomu nie chce się ich zgłębiać. Bo to tylko takie małe znaczki i szkoda na nie czasu. Oj, nie! Podpowiadamy, gdzie postawić przecinek.

PRZECINKI RATUJĄ ŻYCIE!

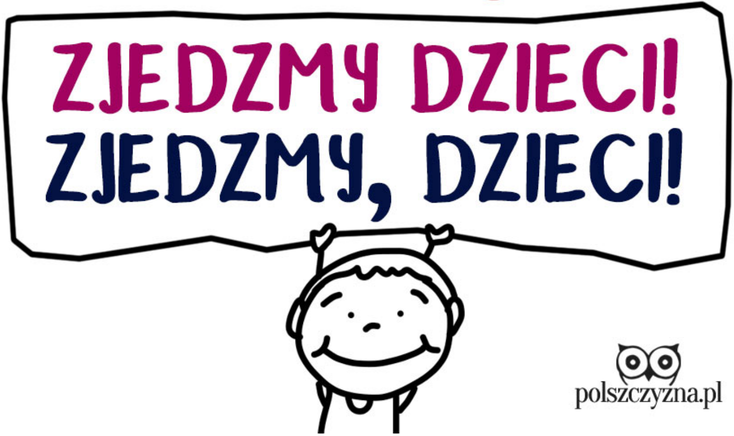
ZJEDZMY DZIECI!
ZJEDZMY, DZIECI!
polszczyzna.pl

Na początku posłużymy się przykładami hulającymi w internecie od wielu lat:

> ***Zjedzcie, dzieci!***
> ***Zjedzcie dzieci!***

Pierwsze zdanie jest zachętą do jedzenia i mogłaby je wypowiedzieć nasza babcia, mama lub ciocia. Pauza między poleceniem a wskazaniem adresata wypowiedzi zaznaczona jest przecinkiem. Z kolei w drugim zdaniu mówiący każe odbiorcy pożreć niewinne pacholęta, ponieważ najpewniej sympatyzuje z Babą-Jagą, która najpierw utuczyła, a potem zjadła Jasia i Małgosię.

nad wyraz
W OGÓLE
NA PEWNO
POZA TYM
NAPRAWDĘ
NA CO DZIEŃ
W CUDZYSŁOWIE
CO NAJMNIEJ
WŁĄCZAĆ
NA RAZIE
Nowość!
KOSZULKA PARSZYWA 10
Produkty inspirowane polszczyzną i literaturą polską.
PRZEJDŹ DO NASZEGO SKLEPU
nad wyraz .com

Zapamiętajcie, że kiedy zwracacie się do kogoś, przecinek jest nieodzowny

○ *Co chcesz na śniadanie, córeczko?*
○ *Cześć, Maćku!*
○ *Proszę pani, która godzina?*

Innym przykładem jest fragment korespondencji SMS-owej:

A: *Czy Michał przypadkiem nie narzekał na nauczyciela chemii?*
B: *Nie jest zadowolony.*
A: *To znaczy, że nauczyciel robi coś nie tak?*
B: *Wszystko jest w porządku.*

Gdyby osoba A nie dopytała o szczegóły, pewnie przyjęłaby do wiadomości, że nauczyciel chemii powinien bardziej się przyłożyć do nauczania swojego przedmiotu. W pierwszej wypowiedzi osoby B zabrakło przecinka po zaprzeczeniu. Oto prawidłowy zapis:

- *Nie, jest zadowolony.*

Inaczej mówiąc, osoba B miała na myśli:

- *Michał nie narzeka, jest zadowolony.*

> W mowie wyraźnie słychać tę pauzę. **Zaznaczmy ją zatem przecinkiem!** Wstawienie takiego maciupeńkiego znaku nie jest ponad nasze siły i nie zabiera nam połowy życia. ?

Vitamin-B12-Selbsttest

Prüfen Sie ob ein Vitamin-B12-Mangel vorliegt – hier geht's zum Selbsttest.

B12 Ankermann®

Öffnen

Zasady stawiania przecinków

Wyliczenia

Przecinki są potrzebne, kiedy wymieniamy w zdaniu wyrazy tego samego typu, np. rzeczy, czynności, cechy:

- ○ *Kupiłem ukochanej ciasteczka, czekoladki, lody i żelki.*
- ○ *Jesienią jest zimno, szaro, ponuro, depresyjnie.*
- ○ *W wakacje wciąż leżę, odpoczywam, rozmyślam.*

Gdy wymienione składniki nie są równorzędne, nie rozdzielamy ich przecinkami, np.

Mój ulubiony czarno-biały film to „Lekarstwo na miłość” z Kaliną Jędrusik.

Być może zainteresuje Cię również tekst: **Hujnoga, kanapka golas i… pani kupowanka. Dziecięce słowotwórstwo i neologizmy**

Powtórzenia

Wyrazy powtarzające się w zdaniu, w tym także spójniki, należy oddzielić od siebie przecinkami:

- *Dziś jest bardzo, bardzo gorąco.*
- *Gdy miałem 6 lat, chciałem zostać i strażakiem, i policjantem, i górnikiem.*
- *Dawno, dawno temu, za górami, za lasami…*

Uwaga! Nie każdy powtarzający się wyraz należy oddzielić przecinkiem! Sprawdźcie poniższy przykład, który opublikowaliśmy na Facebooku:

Zapytał, czy napije się kawy czy herbaty, czy wody.

Dlaczego przed drugim *czy* nie postawiliśmy przecinka? ?

Pierwsze *czy* jest partykułą pytajną wprowadzającą zdanie podrzędne, dlatego wymaga przecinka. Drugie *czy* jest spójnikiem, przed którym nie stawia się przecinka. Trzecie *czy* jest powtórzeniem drugiego spójnika, dlatego przed nim należy postawić przecinek. Całą sprawę skomplikował fakt, że jedno krótkie słówko *czy* może pełnić funkcję różnych części mowy.

Was ist dein Auto wert?

wirkaufendeinauto.de

Wtrącenia i dopowiedzenia

Zacznijmy od przykładu:

- *Praca, którą podjęłam, usatysfakcjonowała mnie finansowo.* *(wtrącenie)*
- *Następny semestr, mam nadzieję, będzie prostszy.* *(wtrącenie)*
- *Uwielbiam taniec, szczególnie tango argentyńskie.* *(dopowiedzenie)*

Zauważcie, że każde wtrącenie rozpoczyna się i kończy przecinkiem. Jak rozpoznać zdanie wtrącone? Można je usunąć i wypowiedzenie nadal pozostanie zrozumiałe i logiczne, jednak nieco uboższe w treść.

📰 **Zapisz się na nasz darmowy newsletter i bądź na bieżąco z nowymi publikacjami na Polszczyzna.pl!**

Imię

Adres email

ZAPISZ MNIE

Zapisując się na newsletter, zgadzasz się na otrzymywanie informacji o nowych artykułach oraz produktach związanych z serwisem Polszczyzna.pl. Twoje dane osobowe będą przetwarzane w celu obsługi newslettera na zasadach opisanych w polityce prywatności.

Zdania złożone

W **zdaniu złożonym**, czyli takim, w którym znajdują się co najmniej dwa orzeczenia, każde zdanie składowe powinno być wyodrębnione za pomocą spójników, przecinków lub przecinków i spójników. Przecinki stawiamy przed większością spójników.

W zdaniu złożonym współrzędnie przed spójnikami:

- przeciwstawnymi: ***a***, ***ale***, *aliści, inaczej, jednak, jednakże, jedynie, lecz, natomiast, przecież, raczej, tylko, tylko że, tymczasem, wszakże, zaś, za to;*
- wynikowymi: *więc, dlatego, toteż, to, zatem, stąd, wobec tego, skutkiem tego, wskutek tego, i (= więc, toteż), przeto, tedy;*
- synonimicznymi (wyjaśniającymi): *czyli, to jest, to znaczy, innymi słowy.*

Was ist dein Auto wert?
wirkaufendeinauto.de

W zdaniu złożonym podrzędnie przed spójnikami:

○ ***aby***, *acz, aczkolwiek, albowiem, azali, aż, ażeby;*

○ *bo, boć, bowiem, by, byle, byleby;*

○ *chociaż, chociażby, choć, choćby, chybaby, chyba że, co, cokolwiek, czy, czyj;*

- *dlaczego, dlatego, dlatego że, dokąd, dokądkolwiek, dopiero, dopiero gdy, dopóki;*
- *gdy, gdyby, gdyż, gdzie, gdziekolwiek;*
- *ile, ilekolwiek, ilekroć, ile razy, ile że, im, iż, iżby;*
- *jak,* ***jakby****, jak gdyby, jaki, jakikolwiek, jakkolwiek, jako, jakoby, jako że, jakżeby, jeśli, jeśliby, jeżeli, jeżeliby;*
- *kędy, kiedy, kiedykolwiek, kiedyż, kim, kogo, komu, kto, ktokolwiek, którędy, który;*
- *ledwie, ledwo;*
- ***mimo iż, mimo że****;*
- *na co, niech, nim;*
- *odkąd, o ile;*
- *po co, po czym, podczas gdy, pomimo iż, pomimo że, ponieważ, póki, przy czym;*
- *skąd, skądkolwiek, skoro;*
- *tak jak, tylko że, tym bardziej że;*
- *w miarę jak, wprzód nim, w razie gdyby;*

- *za co, zaledwie, zanim, zwłaszcza gdy, zwłaszcza jeżeli, zwłaszcza kiedy, zwłaszcza że;*
- *że, że aż, żeby.*

Uwaga, uwaga! Nie rozdziela się przecinkiem zdań złożonych współrzędnie połączonych następującymi spójnikami:

- łącznymi: *i,* ***oraz****, tudzież, i zarazem;*
- rozłącznymi: *lub, albo, bądź,* ***czy****;*
- wyłączającymi: *ani, ni.*

Jak to wszystko zapamiętać?

Zapamiętajcie po prostu tylko te spójniki, które nie wymagają przecinka, jest ich zdecydowanie mniej. Cała reszta spójników tworzy z przecinkiem zgrany duet.

Zwróćcie uwagę, że spójników złożonych nie rozdziela się dodatkowo przecinkiem. (Nie przed każdym *że* postawimy więc przecinek!):

○ *Nie pożyczę ci pieniędzy, mimo że na ich brak nie narzekam.*

○ *Przestanę jeść chipsy, dopiero gdy nie zmieszczę się w moje ulubione spodnie.*

NIE PRZESZKADZAĆ
NIE PRZESZKADZAĆ

CZYTAM
CZYTAM
nad wyraz.com
Skarpety CZYTAM

Odkryj produkty inspirowane polszczyzną i literaturą. ❤

PRZEJDŹ DO NASZEGO SKLEPU

nad wyraz .com

W zdaniu złożonym każde zdanie składowe powinno być oddzielone albo spójnikiem, albo spójnikiem wraz z przecinkiem, albo samym przecinkiem:

○ *Zjem obiad, zdrzemnę się, wstanę, odrobię lekcje.*

○ *Zjem obiad, zdrzemnę się, wstanę i odrobię lekcje.*

○ *Zjem obiad, po czym zdrzemnę się, wstanę i odrobię lekcje.*

Pamiętajcie jeszcze, że tzw. imiesłowowy równoważnik zdania (bazujący na imiesłowie przysłówkowym współczesnym lub uprzednim) wymaga oddzielenia przecinkiem:

- *Idąc do sklepu, spotkałam plotkarę z bloku obok. (imiesłów przysłówkowy współczesny)*
- *Przyszedłszy do domu, zmyłam stertę naczyń zalegających w zlewie po wczorajszej kolacji. (imiesłów przysłówkowy uprzedni)*

W powyższym opracowaniu staraliśmy się zawrzeć najważniejsze zasady polskiej interpunkcji. Zdajemy sobie sprawę z tego, że zapewne są jeszcze przykłady, o których nie wspomnieliśmy. Mimo to będziemy usatysfakcjonowani, jeśli komuś z Was przyda się nasze kompendium. W komentarzach możecie zadać pytania dotyczące przecinków.

? Zainteresuje Cię również:

DestylatoryMiedziane.pl - Zapomnij o stali KO

Reklama destylatorymiedziane.pl

Einfacher Trick gegen Staub

Reklama naturefreshpurifier.com

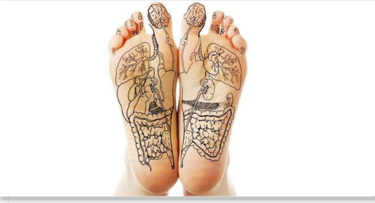

Japanische Entgiftungspflaster

Reklama nuubu.com

Backofen ganz einfach reinigen

Reklama buydrcleanspray.com

100% kostenlose Autobewertung

Reklama wirkaufendeinauto.de

Medienfachwirt/in

Reklama TLA gemeinnützige…

Rolex-Uhren-Kollektion

Reklama Chrono24

Nachricht von Ihrem Schutzengel »

Nachricht vom Schutzengel

Reklama Camino de la Fé

TAGI

- INTERPUNKCJA
- PRZECINEK
- PRZECINKI

ZDANIA ZŁOŻONE

Napisane przez **Marika Naskręt**

Absolwentka Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej na UAM w Poznaniu. Od 2013 r. pracuje jako nauczycielka języka polskiego, zajmuje się również pisaniem tekstów. Język ojczysty uwielbia od zawsze.

Vitamin-B12-Selbsttest

Prüfen Sie ob ein Vitamin-B12-Mangel vorliegt – hier geht’s zum Selbsttest.

B12 Ankermann®

Öffnen

GORĄCE TEMATY!

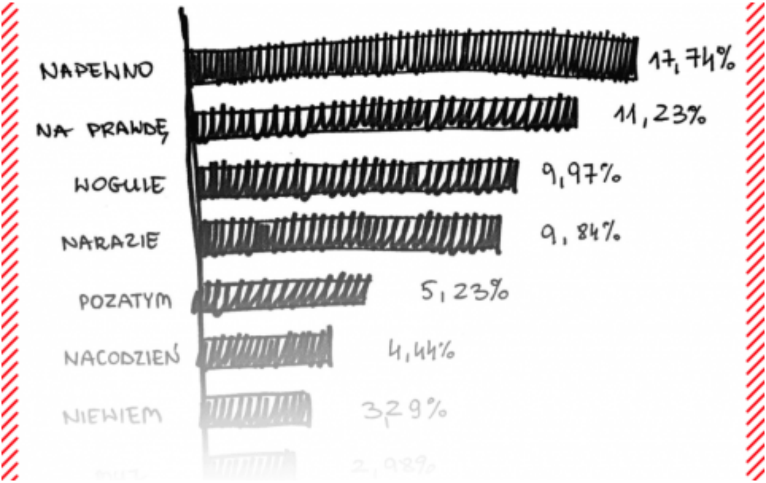

Najczęstsze błędy ortograficzne popełniane w internecie

Melodia mowy
samogłoski
A
A
I
Ę
I
O
16
35
U
67
77
Y
Ó

Melodia mowy – poznaj samogłoski

ZAIMKI
PODZIAŁ I RODZAJE

Zaimki. Podział i rodzaje, czyli krótkie kompendium

PORADNIA JĘZYKOWA

Stamtąd czy z tamtąd? Która forma jest poprawna?

Wcale czy w cale? Która forma jest poprawna?

Niepotrzebnie czy nie potrzebnie? Już nie popełnicie błędu!

Patrzeć czy patrzyć – która forma bezokolicznika jest poprawna?

Przyspieszyć czy przyśpieszyć? Odkrywamy tajemnicę

Dziękuję czy dziękuje? Jak poprawnie wyrazić wdzięczność?